

2. Дзеціна С.І., Наумова Т.В. Ігри на уроках німецької мови: теорія та практика // Програмно-цільове та навчально-методичне забезпечення сучасного методичного простору, 2017.
3. Коцуrowsька Г.В. Використання ігрових елементів на уроках німецької мови // Доповідь, 2017.

Науковий керівник: доцент кафедри німецької філології, к. пед. н., доцент Титаренко О. І.

Н. В. Нестеренко

Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького

СФЕРИ ВЖИВАННЯ ФРАЗЕОЛОГІЗМІВ У СУЧАСНІЙ НІМЕЦЬКІЙ МОВІ

Фразеологія – це найяскравіший та найдієвіший елемент у вивченні мови [1].

Словниковий склад мови – це не тільки слова, а й стійкі словосполучення. Для того, щоб сповна висловити свої думки, варто використовувати у мовленні сполучення декількох повнозначних слів або фразеологічних зворотів. Вони образно передають поняття та супроводжуються певним емоційним забарвленням. Саме тому володіння іноземною мовою передбачає й вивчення та вміле володіння її фразеологією [2].

Слід підкреслити, що фразеологізми – це особливі мовні знаки, які виконують не лише комунікативну, але й культурну функції, вони образно передають інформацію про навколишній світ і одночасно транслюють культурні смисли, стереотипні уявлення, тощо. Фразеологізми являють собою засіб образного відображення світу, вбираючи в себе історичні та міфологічні події, релігійні та етичні уявлення певного етносу різних епох і поколінь. Людський фактор відіграє найважливішу роль у створенні фразеологізмів, адже велика їх кількість пов'язана з людиною і різноманітними сферами її діяльності [3].

Якщо говорити про виникнення та становлення фразеологізмів у сучасній німецькій мові, то їх розвиток можна умовно розділити на такі групи:

- **народна творчість, казки та пісні:** *Frau Holle schüttelt die Betten / Federn aus.* Цей вислів розповідає про метеорологічні особливості й означає «*йде густий сніг*». З цим явищем пов'язують персонажа казки братів Грімм.

- **література:** наприклад, фразеологізм *eine Milchmädchenrechnung machen* має в основі історію про *Milchmädchen* – персонажа байки Жана де Лафонтена, XVII ст. «Розповідь про дівчину з глечиком молока».

- **Біблія:** *Zu etwas kommen wie die Jungfrau zum Kind* має значення «*отримати щось бажане без докладання великих зусиль*». Походження вислову відсилає до догмату непорочного зачаття Ісуса.

- **професійні сфери:** *Grüß mir meine Witwe!* Фразеологізм походить з мови солдатів: так кажуть для застереження від небезпечного вчинку або дії. У Берліні це застереження звучить як *Sonst hinterläßt du eine Witwe! Eine böse Frau ist der Schiffbruch des Mannes* – вислів, джерелом якого є мореплавство, а саме поняття *Schiffbruch* – аварія корабля. Із цією лексемою існує сталий вислів *Schiffbruch erleiden: scheitern, keinen Erfolg haben*, тобто зазнати невдачі.

- **тваринний і рослинний світ:** варто наголосити на тому, що характеристики зовнішніх і внутрішніх ознак людей, їхніх дій, психічних і фізичних станів відображено у фразеологічних одиницях за допомогою фітонімів та зоонімів. Часто вони виступають як емоційно-експресивні еквіваленти вже існуючих у мові найменувань. Наприклад, *gleichberechtigte Ziege, alte Ziege, eine dumme Ziege, eine dumme Kuh, eine dumme Henne.*

Важливо зазначити, що виникнення фразеологічних одиниць відбувається й сьогодні. У сучасній німецькій мові фразеологізми з'являються у різних сферах життя і відображають нові події дійсності [4].

Слід зауважити, що метафоричність, емоційність, експресивність – це ті якості фразеологізмів, які надають мові образності та виразності. Адже фразеологізми не лише відображають уявлення кожного народу про світ та їхні специфічні ментальні особливості, а й усю складність і багатогранність мови. Саме тому вони є необхідними у використанні сучасної німецької мови.

Список використаної літератури:

1. Білоноженко В. М., Гнатюк І. С. Функціонування та лексикографічна розробка українських фразеологізмів // В. М. Білоноженко, І. С. Гнатюк. – К. : Наукова думка, 1989. – 156 с.
2. Баран Я. Фразеологія : знакові величини: навч. пос. [для студ. фак. інозем. мов] // Я. Баран, М. Зимомря, О. Білоус, І. Зимомря. – Вінниця: Нова Книга, 2008. – 256 с.
3. Сарапулова А. В. Из истории фразеологических оборотов в немецком языке / А. В. Сарапулова // Иностранные языки в школе. – М., 2006. – № 2. – С. 72–75.
4. Phraseologismen und Sprichwörter in der modernen deutschen Sprache // http://www.sprichwortplattform.org/attach/Ergebnisse/Fachver%C3%B6ffentlichungen_AP%208_Marek_ZI%C3%ADn_2010_Sprichwort-Monographie.pdf

Науковий керівник: викладач кафедри німецької філології Ковтун Я. П.

Р. Р. Новікова

Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького

ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ: ВИМОГА ЧИ НЕОБХІДНІСТЬ?

Сучасний стан розвитку міжнародних зв'язків, вихід України до європейського та світового простору зумовлюють розглядати іноземну мову як важливий засіб міжкультурного спілкування. Основне призначення іноземної мови як предметної галузі шкільного навчання – сприяти оволодінню учнями уміннями і навичками спілкування в усній та писемній формах відповідно до мотивів, цілей і соціальних норм мовленнєвої поведінки у типових сферах і ситуаціях. Учень може оволодіти нею у процесі комунікативного іншомовного спілкування в пізнавальному, розвивальному, виховному та навчальному аспектах, тобто іншомовна освіта охоплює всі сфери діяльності людини.

Згідно Концепції «Нова українська школа» сучасна школа має стати осередком культурно-освітнього середовища, що передбачає підвищення загальної культури усіх суб'єктів освітнього процесу і самоцінності кожної особистості, виховання на національних і загальнолюдських цінностях. У сучасному світі важливою є мовна культура учнів як особистісна і суспільно значуща цінність, що передбачає належне володіння державною мовою та здатність спілкуватися іноземною мовою. Базовий навчальний план початкової загальної освіти [1] передбачає вивчення іноземної мови (англійської, німецької, французької, іспанської), починаючи з 1-го класу загальноосвітніх навчальних закладах.

Під початковим етапом у сучасному загальноосвітньому навчальному закладі розуміють той період навчання, під час якого формуються основи іншомовної комунікативної компетенції, потрібні та достатні для подальшого їх розвитку й удосконалення. Тут відбувається становлення початків фонетичних, лексичних, граматичних та орфографічних навичок та вмій аудіювання, говоріння, читання й письма у межах програмних вимог. У всьому шкільному освітньому курсі початкова освіта розглядається як перший ступінь у новій структурі вітчизняної шкільної 12-річної освіти, перед якою ставляться завдання, що відповідають світовим тенденціям розвитку цієї соціальної галузі.

У стратегічних концептуальних документах, пов'язаних із новою школою, зазначається, що на першому початковому етапі освіти відбувається становлення особистості молодшого школяра, виявлення і розвиток його здібностей, формування умій і бажань навчатись. У цей період, окрім навичок навчальної діяльності, учень оволодіває елементами культури мовлення і поведінки [2].

Проблемі раннього навчання іноземних мов приділяли значну увагу (Л. С. Виготський, Н. Д. Гальскова, С. Л. Рубінштейн, Г. В. Рогова, О. О. Леонт'єв, В. С. Цетлін, О. С. Ханова, Дж. Брунер, Е. Пулгрем та ін.). Узагальнення вітчизняного та зарубіжного науково-практичного досвіду 40-80-х рр. ХХ ст., дає змогу виокремити такі чинники, які зумовили започаткування раннього навчання іноземної мови (ІМ):